U S N E S E N Í

Nevyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba C/amrdy a JUDr. Viktora Kučery ve věci žalobce: **V. G.**, zast. Mgr. et Bc. Filipem Schmidtem, advokátem se sídlem Přemyslovská 848/2, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 29. 9. 2022, č. j. 64 Az 2/2022-29,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 6. 2022, č. j. OAM-241/ZA-ZA10-D07-2022; tímto bylo zastaveno řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť žádost byla vyhodnocena jako nepřípustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Současně bylo rozhodnuto, že státem příslušným k posouzení podané žádosti je podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Nařízení“) Francouzská republika.

[2] Při pohovoru konaném dne 10. 3. 2022 stěžovatel uvedl, že si vyřídil vízum Francouzské republiky, kterou s přítelem plánoval jako turista navštívit. Stěžovatel byl od 18. 1. 2022 do 18. 7. 2022, tedy v době, kdy učinil prohlášení o mezinárodní ochraně na území České republiky, držitelem platného víza vydaného Francouzskou republikou s možností více vstupů a maximální délkou pobytu 90 dní. Do České republiky přicestoval za přítelem, který zde má udělen dlouhodobý pobyt za účelem studia. Oba pocházejí z Moskvy, jejich vztah trvá cca 13 měsíců, plánují uzavřít registrované partnerství. V ČR ani jinde v Evropě nemá žádné příbuzenské či hlubší sociální vazby, ve Francii nemá žádné

známé, nezná tamější jazyk a chtěl by zůstat v ČR, kde známé má a bylo by pro něj jednodušší zůstat zde.

[3] **V žalobě** stěžovatel uvedl, že je přesvědčen, že k rozhodování o jím podané žádosti je příslušná Česká republika, a to z důvodu hospodárnosti řízení, neboť není ekonomické, aby o žádosti rozhodovala Francie, když o této žádosti mohla již tři měsíce rozhodnout Česká republika dle čl. 17 Nařízení. Považuje za nehospodárné, aby byl pouze za účelem rozhodnutí o jeho žádosti převezen do Francie; dodal, že ve Francii se snažil získat vízum jen proto, že v České republice to nebylo z politických důvodů v Rusku možné. V České republice má vazby, plánuje zde setrvat, naučit se jazyk, studovat. Ve Francii žádné vazby nemá a francouzský jazyk neovládá, je pro něj složitý. Dále se dovolával postupu dle čl. 17 Nařízení.

[4] **Krajský soud** odkázal na relevantní ustanovení Nařízení, přičemž poukázal na to, že cílem Nařízení je zajistit, aby byl za posuzování podané žádosti o mezinárodní ochranu odpovědný pouze jeden stát, a to z důvodu, aby nedocházelo k zahlcení systému žádostmi jednoho žadatele v různých členských státech Evropské unie. Z těchto důvodů je účelem nařízení určit co nejrychleji stát příslušný k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Nařízení tak směřuje ke snaze zabránit žadatelům, aby si vybírali, kde chtějí získat mezinárodní ochranu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24). Účelem Nařízení je, aby žadatelé nepodávali žádost postupně ve více členských státech Evropské unie se záměrem vyhledat stát s nejpříznivějším přístupem, a nezahlcovali tak systém několikanásobnými žádostmi podanými týmž žadatelem. Krajský soud konstatoval, že v projednávané věci byla příslušnost státu k posouzení žádosti určena dle čl. 3 odst. 1 ve spojení s čl. 12 odst. 2 Nařízení, nebylo tudíž aplikováno zbytkové kritérium dle čl. 3 odst. 2 Nařízení. K námitce, že žádost o mezinárodní ochranu má být posuzována Českou republikou z důvodu hospodárnosti řízení a rovněž z důvodu, že zde stěžovatel má přítele, krajský soud odkázal na četnou judikaturu, z níž vyplývá, že v případě aplikace čl. 3 odst. 1 nařízení lze využít diskreční oprávnění atrakce ve smyslu čl. 17 odst. 1 nařízení; tím se v projednávané věci žalovaný zabýval, v napadeném rozhodnutí podrobně uvedl důvody, pro které lze za stát odpovědný za vyřízení žádosti považovat Francouzskou republiku a proč není dán zvláštní důvod atrakce dle čl. 17 odst. 1 Nařízení. Stěžovatelem uváděný důvod atrakce v podobě hospodárnosti řízení je z hlediska posouzení výjimky z principu posuzování příslušnosti k řízení bezvýznamný, nezpůsobilý zpochybnit důkladné posouzení věci Francouzskou republikou, která sama svou příslušnost v této věci uznala.

[5] Krajský soud podotkl, že výjimku z aplikace obecného principu určení příslušnosti lze shledat zejména v případě humanitárních důvodů, z důvodu sloučení rodiny či pro jiné významné důvody, z hlediska kterých by aplikace obecného důvodu příslušnosti znamenala nepřiměřený zásah do rodinného či soukromého života žadatele (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2008, č.j. 5 Azs 46/2008-71). Krajský soud z obsahu spisového materiálu zjistil, že stěžovatel nemá na území České republiky žádné přímé rodinné příslušníky ve smyslu čl. 2 písm. g) Nařízení; jeho přítel se na území České republiky nachází pouze dočasně za účelem studia na univerzitě v Českých Budějovicích, jejich vztah trvající cca 13 měsíců nelze označit za dlouhodobý, přičemž ve společné péči nemají žádnou nezletilou osobu. Dle krajského soudu vycestování stěžovatele

na území Francouzské republiky, která je dle čl. 3 odst. 1 ve spojení s čl. 12 odst. 2 Nařízení státem odpovědným za vyřízení jeho žádosti, nebude představovat nepřiměřený zásah do jeho soukromého či rodinného života. Krajský soud dodal, že aplikace čl. 3 odst. 2 Nařízení je v projednávané věci vyloučena, neboť bylo možno určit příslušný stát dle kritérií stanovených v kapitole III Nařízení. Krajský soud rovněž přisvědčil žalovanému v hodnocení situace ve Francii (viz Informace OAMP MV Francie ze dne 21. 12. 2021); nebyly shledány žádné systémové nedostatky azylového řízení ve Francii, pro které by byla příslušnost tohoto státu k rozhodování o žádosti stěžovatele vyloučena; stran tvrzené jazykové bariéry odkázal krajský soud na čl. 27 odst. 5 Nařízení, podle kterého jsou členské státy povinny zajistit žadateli přístup k jazykové pomoci.

[6] V **kasační stížnosti** stěžovatel odkazuje na důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.; tvrdí, že krajský soud i správní orgány pochybily při hodnocení individuálních okolností případu v kontextu informací obsažených ve správním spise o tom, že v České republice má vytvořeno zázemí, nachází se zde jeho dlouhodobý partner, cílovou zemí byla pro stěžovatele vždy Česká republika, jejíž pobytové oprávnění však nebylo v rozhodné době možno z objektivních důvodů získat. Vzhledem k tomu, že stěžovatel na území Ruské federace trpěl výše problémy z důvodů účasti na protivládním shromáždění a násilnými útoky pro jeho vizáž a sexuální orientaci, nemohl si dovolit dlouze přemýšlet o tom, do jaké země odcestuje, potřeboval se z Ruska dostat co možná nejdříve. Ve vztahu k tomu, že se nachází ve věku, kdy měl být odveden do armády (o čemž svědčí jím ve správním řízení předložený doklad), ukázal se urychlený odjezd stěžovatele jako zcela na místě. Za měsíc totiž zaútočila vojska Ruské federace na Ukrajinu a postupem času jsou verbováni další a další vojáci – dle veřejně známých a dostupných zpráv zejména ze skupin, které jsou z nějakého důvodu nepohodlné vládě a tamnímu režimu. Stěžovatel tak odjezdem ze země s největší pravděpodobností zamezil své účasti na ozbrojeném konfliktu, se kterým nesouhlasí a odsuzuje ho. Stěžovatel má za to, že v jeho případě existují silné soukromé vazby na území ČR a jeho vycestování by znamenalo nepřiměřený zásah do soukromého života.

[7] Přijatelnost kasační stížnosti shledává stěžovatel v otázce přístupu k posuzování důvodů pro uplatnění postupu podle čl. 17 Nařízení, kdy nelze mechanicky důvody redukovat pouze na v rozsudku uváděné humanitární a kulturní případy, případně důvody pro sloučení rodiny (ve smyslu rodiny biologické). Správní orgán by tedy měl důkladně zkoumat, zda nepřevzít pravomoc k posouzení žádosti ve smyslu článku 17 Nařízení. V tomto ohledu stěžovatel znovu opakuje, že do České republiky přicestoval nejen s tím, že chce vyhledat ochranu před pronásledováním, ale také za svým partnerem; jejich vztah je stabilní, pevný a vykazující všechny známky toho, jak běžné soužití dvou osob vypadá. Stěžovatel nadto vyjádřil úmysl vstoupit s přítelem do registrovaného partnerství a předložil správnímu orgánu důkazy o společném soužití; není dle stěžovatele případné tvrdit, že pobyt partnera stěžovatele na území České republiky je pouze dočasný. Jak ostatně sám správní orgán dobře ví – nebo by z pozice gestora oblasti vědět měl – dobu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia je možné v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky prodlužovat, měnit účel pobytu a v případě splnění zákonem stanovených podmínek i požádat o vydání povolení k trvalému pobytu. Uvádí-li tedy správní orgán v rozhodnutí, že partner stěžovatele bude na území České republiky pobývat pouze

dočasně, implikuje de facto své budoucí rozhodnutí o tom, že platnost pobytového oprávnění mu nebude prodloužena. Závěrem se stěžovatel vyjadřuje i k nedostatkům ve francouzské azylové proceduře spočívajícím v nedostatečné kapacitě ubytování a problémům, které s tím mají zejména svobodní muži a ženy. Během řízení správní orgán ani krajský soud nijak nezjišťovaly, jakými finančními prostředky stěžovatel disponuje a zda mu vůbec postačí k zajištění důstojného ubytování ve Francii po jeho případném dublinském transferu. Jediným okamžikem, kdy se stěžovatel vyjadřuje k jeho finanční situaci, je pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kde však neuvádí, jaká je výše jeho úspor či zda by si jeho partner mohl dovolit pomáhat mu finančně při pobytu mimo Českou republiku. Závěr správního orgánu i soudu je tak v tomto ohledu nepřezkoumatelný.

[8] Žalovaný ve vyjádření odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a vyjádření k žalobě, rozsudek krajského soudu považuje za správný, reflektující konstantní judikaturu a navrhuje kasační stížnost zamítnout, popř. jako nepřijatelnou odmítnout.

[9] **Nejvyšší správní soud** po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, se zabýval ve smyslu § 104a s. ř. s. tím, zda kasační svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele; pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. Znaky tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Ve věci stěžovatele však tyto podmínky naplněny nejsou.

[10] Napadený rozsudek je přezkoumatelný. Krajský soud reagoval na všechny v žalobě vznesené námitky (viz. bod 3 výše) a dostatečně se s nimi vypořádal. Stěžovatelova argumentace obsažená v kasační stížnosti se soustředí na jediný okruh námitek, kterým je namítané nedostatečné posouzení, zda bylo namístě použít čl. 17 Nařízení; všechny další vznesené námitky jsou pouze skutečnostmi, které měl podle stěžovatele žalovaný zohlednit při tomto posouzení. Podle tohoto ustanovení odchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný. Krajský soud vyložil toto ustanovení (nazývané rovněž klauzule suverenity) a v souladu s judikaturou Soudního dvora EU a Nejvyššího správního soudu je aplikoval na projednávaný případ. Konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu odpovídá na otázku, zda, kdy a jakým způsobem je žalovaný povinen zohlednit možnost použití tohoto ustanovení Nařízení (viz např. rozsudek ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24, usnesení ze dne 28. 7. 2016, č. j. 9 Azs 118/2016-36, ze dne 23. 10. 2018, č. j. 7 Azs 238/2018-55, či ze dne 30. 11. 2022, č. j. 2 Azs 261/2022-51).

Krajský soud správně s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24, dospěl k závěru, že pokud z okolností případu nevyplývá, že jde o případ zvláštního zřetele hodný, není povinností správního orgánu vůbec svoji úvahu o (ne)použití čl. 17 Nařízení v odůvodnění uvádět.

[11] Stěžovatel tvrdil, že má nejbližší vazby na Českou republiku, nemohl požádat o vízum v České republice, proto požádal o vízum ve Francii, ke které však žádné vazby nemá. Je přesvědčen, že tato skutečnost představuje důvod zvláštního zřetele pro aplikaci čl. 17 odst. 1 Nařízení.

[12] Dle Nejvyššího správního soudu přezkum posouzení žalovaného, potažmo krajského soudu, zda je na místě využít klauzuli obsaženou v čl. 17 Nařízení, splňuje relevantní požadavky judikatury Nejvyššího správního soudu, od níž se nijak neodchyluje (nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikaturnímu odklonu) a krajský soud se nedopustil ani hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Zároveň se kasační stížnost v rozsahu námitek nedotýká právních otázek, které dosud nebyly či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.

[13] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Kasační stížnost proto podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Ačkoli byla kasační stížnost odmítnuta, což je situace, na kterou obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., k odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, publikované pod č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je namístě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak nevznikly mu žádné náklady nad rozsah jeho úřední činnosti, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. prosince 2022

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu